

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΝΕΟΚΛΗΣ Δ. ΚΡΗΤΙΚΟΣ
Βουλευτής Π.Ε. Λακωνίας - ΝΒΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πέμπτη, 10 Νοεμβρίου 2022

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς: Τμήμα Αναφορών της Βουλής των Ελλήνων

Θέμα: Επιστολή των προέδρων των Τοπικών Κοινοτήτων του Πάρνωνα για την μεγάλη απώλεια εισοδήματος από το κάστανο

Σε συνέχεια της ερώτησή μου με αρ. 152/7-10-2022 και την απάντηση σε αυτή με αρ.1241/301928/2-11-2022 καταθέτω ως αναφορά προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Γιώργο Γεωργαντά την επιστολή των προέδρων των Τοπικών Κοινοτήτων του Πάρνωνα, οι οποίοι περιγράφουν τη ζοφερή κατάσταση στην οποία περιέρχονται οι καστανοπαραγωγοί, καθώς το 90% της παραγωγής τους παραμένει αδιάθετη.

Επισυναπτόμενο μπορείτε να βρείτε έναν πίνακα στατιστικών στοιχείων για την καστανιά και το κάστανο στον Πάρνωνα.

Παρακαλώ για τις ενέργειές σας.

Με εκτίμηση,

ΝΕΟΚΛΗΣ Δ. ΚΡΗΤΙΚΟΣ
Βουλευτής Π.Ε. Λακωνίας

**Τεράστια καταστροφή για τους καστανοπαραγωγούς του Πάρνωνα . Απούλητη
πάνω από 90% η παραγωγή
Απαίτηση για οικονομική στήριξη των παραγωγών**

Κύριοι,

Στο Πάρνωνα και την ευρύτερη περιοχή, υπάρχουν μεγάλες εκτάσεις με παραγωγικές καστανιές τόσο στην περιοχή της Αρκαδίας όσο και στην περιοχή της Λακωνίας. Η συνολική έκταση του καστανοδάσους ξεπερνά τα 21.000 στρέμματα. Ο Δήμος Βόρειας Κυνουρίας έχει το μεγαλύτερο κομμάτι αλλά σημαντικές εκτάσεις με ανάλογη παραγωγή υπάρχουν στην Τ.Κ. Κοσμά του Δήμου Ν. Κυνουρίας αλλά και σε Τοπικές Κοινότητες των Δήμων Σπάρτης και Τρίπολης όπως είναι καταγεγραμμένα στον επισυναπτόμενο σχετικό πίνακα.

Οι οικογένειες που ασχολούνται με την καστανοκαλλιέργεια ξεπερνούν τις 850 και το πιο χαρακτηριστικό στοιχείο είναι ότι για τις περισσότερες η καστανιά είναι μονοκαλλιέργεια και άρα ο σημαντικότερος οικονομικός πόρος για επιβίωση.

Ήδη με τις διάφορες ασθένειες που ξεκίνησαν το 1995 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα έχει καταστραφεί το 40% της συνολικής παραγωγικής έκτασης .

Πέρυσι η παραγωγή κυμάνθηκε κάτω από το 20% της μέσης ετήσιας παραγωγής που ανέρχεται στους 2.800 τόνους .

Η φετινή χρονιά φαινόταν από την αρχή μια καλή παραγωγική χρονιά αλλά **ΔΥΣΤΥΧΩΣ** εξελίχθηκε στην χειρότερη μεταπολεμική χρονιά .

Η κλιματολογική αλλαγή , οι διαδοχικές ασθένειες των τελευταίων 25 χρόνων, φέτος η καταστροφική φαιά σήψη ,η παρατεταμένη ανομβρία, αλλά και η παντελής έλλειψη οργανωμένης παρέμβασης από την πολιτεία στην καστανοκαλλιέργεια αποτελούν τις κύριες αιτίες αυτής της καταστροφής .

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, φέτος κανένας έμπορος δεν εμφανίσθηκε και οι παραγωγοί αναγκάστηκαν αρχικά να αναζητούν λύσεις για αποθήκευση στα ψυγεία με πολύ μεγάλος βέβαια κόστος και το μετά αχαρτογράφητο.

Τα χειρότερα ακολούθησαν μια και μέχρι σήμερα δεν πούλησαν ούτε <<ΕΝΑ ΚΙΛΟ ΚΑΣΤΑΝΟ >>και σταμάτησαν πλέον να μαζεύουν την παραγωγή τους αφήνοντάς την να ξεραίνεται στα καστανοκτήματα.

Ολοκληρωτική καταστροφή , αδιέξοδο και μεγάλη απελπισία για όλους τους καστανοπαραγωγούς.

Ζητάμε την άμεση επέμβαση ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ για οικονομική αποζημίωση όλων των παραγωγών . Δεν μπορούμε να αντέξουμε άλλο μια και για τα χωριά μας η παραγωγή κάστανου είναι μονοκαλλιέργεια. Η κλιματολογική αλλαγή καταγράφει στην περιοχή μας το καταστροφικό της έργο. Εκπέμπουμε S.O.S

Θεωρούμε απαραίτητο να καταγράψουμε την πορεία των 25 τελευταίων χρόνων :

Το πιο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετώπισαν μέχρι σήμερα όλοι οι καστανοπαραγωγοί της χώρας ήταν η απειλή από την ασθένεια του έλκους της καστανιάς. Με τους εμβολιασμούς που έχουν ήδη γίνει (2006- 2009) έχει κατ' αρχάς αντιμετωπισθεί ο μεγάλος κίνδυνος που αντιμετώπισαν βέβαια και όλοι οι άλλοι καστανεώνες της Ελλάδος από τον μύκητα του έλκους της καστανιάς. Ακολούθησε η εμφάνιση της σφήκας της Καστανίας , η μελάνωση , κλπ διαδοχικές ασθένειες. Όμως υπάρχουν και άλλα σημαντικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν και για το λόγο αυτό προχωρήσαμε στην σύνταξη αυτού του υπομνήματος:

1. Μέσα στους καστανεώνες υπάρχουν χιλιάδες προσβεβλημένα δένδρα από το έλκος, μεγάλα σε ηλικία τα οποία δεν έχουν καμία ελπίδα να επανέλθουν και ως εκ τούτου είναι αναγκαία η κοπή τους, η απομάκρυνσή τους και η αντικατάστασή τους . Συνολικά πάνω από το 20% είναι τα νεκρά δένδρα .
2. Υπάρχουν επίσης πολλά υπέργηρα δένδρα σε αρκετούς οικισμούς με μέση ηλικία πάνω από 150 χρόνια. Στο καστανεώνα π.χ. της Καστάνιτσας -που είναι ο μεγαλύτερος της χώρας – το ποσοστό των υπέργηρων δένδρων ξεπερνά το 70%. Σημαντικότερη συνέπεια αυτού είναι να έχει μειωθεί στο ελάχιστο η παραγωγή καστανών μια και στην ουσία τα δένδρα αυτά

είναι νεκρά και επίσης θέλουν κοπή, απομάκρυνση και αντικατάσταση. Το σύνολο των γηρασμένων δένδρων σε όλους τους καστανεώνες του Πάρνωνα ανέρχεται περίπου στο 40%.

3. Υπάρχουν σε όλες τις ορεινές περιοχές του Πάρνωνα εκατοντάδες στρέμματα εκτάσεων που είναι κατάλληλες για επέκταση της καστανοκαλλιέργειας με νέες φυτείες.
4. Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα που υποβαθμίζει την ποιότητα αλλά και την αξία της παραγωγής των καστώνων αποτελεί η ανυπαρξία τυποποίησης καθώς και μεταποίησης του προϊόντος. Σχεδόν το σύνολο της παραγωγής πωλείται από τους παραγωγούς χωρίς καμία τυποποίηση (χύμα) ενώ μόνο το 5% κατευθύνεται στην μεταποίηση, κυρίως στη ζαχαροπλαστική.
5. Τέλος χάος επικρατεί στο τομέα των φυτωρίων και του πολλαπλασιαστικού υλικού όπου ο καθένας πράττει διαφορετικά και πειραματίζεται χωρίς καμία γνώση με αποτέλεσμα την ποιοτική υποβάθμιση του προϊόντος.
6. Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν να μειωθεί η ετήσια παραγωγή των καστώνων από 3.000 τόνους την δεκαετία του 1970 στους 1000 με 1200 τόνους.
7. Το κάστανο αποτελεί δυναμικό Ευρωπαϊκό προϊόν και κράτη όπως η Πορτογαλία και η Ιταλία έχουν αυξήσει με μεγάλα διαθροωτικά προγράμματα την συνολική τους παραγωγή

Έχοντας προβληματιστεί αρκετά από το 2000 με τα προβλήματα και της προοπτικές επέκτασης της καστανοκαλλιέργειας ζητάμε να παρθούν αποφάσεις στην κατεύθυνση της ουσιαστικής στήριξης των παραγωγών :

A. Ολοκληρωμένα πρόγραμμα παρέμβασης της Πολιτείας ή της Περιφέρειας μέσα από πρόγραμμα γεωργικής ανάπτυξης (Ευρωπαϊκό ή Εθνικό) για την κοπή, απομάκρυνση και αντικατάσταση όλων των νεκρών προσβεβλημένων και υπέργηρων καστανοδένδρων με φυτώρια που θα προέλθουν από ελεγμένες ανθεκτικές (στην ασθένεια) ποικιλίες. Το ίδιο ισχύει και για την επέκταση της καλλιέργειας σε ασκεπείς εκτάσεις. Το πρόγραμμα πρέπει να προβλέψει σημαντικές ενισχύσεις για όλα τα στάδια της αναδιάρθρωσης.

B. Για το τομέα της τυποποίησης, εμπορίας και μεταποίησης προτείνουμε:

- να θεσπιστούν προδιαγραφές ταξινόμησης του προϊόντος σε κατηγορίες
- να υπάρξει οργανωμένη παρέμβαση για την μεταποίηση

Γ. Να απογραφούν, μελετηθούν και αξιολογηθούν οι υπάρχουσες ποικιλίες καστανιάς και να δημιουργηθούν με επιχορήγηση ελεγχόμενα φυτώρια για την παραγωγή δένδρων που κυρίως θα πρέπει να είναι ανθεκτικά στις ασθένειες που υπάρχουν.

Για όλα τα παραπάνω προβλήματα καθώς και για τις προτάσεις αναδιάρθρωσης της καστανοκαλλιέργειας υπάρχει ολοκληρωμένη προμελέτη, που έχει κατατεθεί και στο Υπ. Αγροτ, Ανάπτυξης από τον επιστήμονα του ΕΘΙΑΓΕ [redacted] (ήδη συνταξιούχο) που στα θέματα της καστανιάς είναι ο κορυφαίος σε όλη την Ευρώπη.

Με δεδομένο ότι ο χώρα μας όχι μόνο δεν εξάγει κάστανα αλλά αντίθετα αναγκάζεται να εισάγει σημαντικές ποσότητες από την Τουρκία, την Κίνα, την Πορτογαλία κ.ά. και τυποποιημένα από την Γαλλία και την Ιταλία είναι αναγκαίο να παρθούν άμεσα σημαντικές και ολοκληρωμένες αποφάσεις για την ανάπτυξη και επέκταση της καστανοκαλλιέργειας με στόχο τον διπλασιασμό της παραγωγής στο τέλος επόμενη δεκαετίας, όπως έγινε οργανωμένα από την Πορτογαλία κλπ. πριν 30 περίπου χρόνια.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ :

Επιβάλλεται λοιπόν άμεσα μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για την διάσωση αρχικά της καστανοκαλλιέργειας και λήψη πολιτικής απόφασης για την ένταξη στο νέο ΕΣΠΑ ενός ολοκληρωμένου πιλοτικού προγράμματος αναδιάρθρωσης της για το Πάρνωνα και την ευρύτερη περιοχή βασισμένη στην πολύ υπεύθυνη προμελέτη του [redacted] που υπολογίζει το συνολικό κόστος στα 11.500.000 ευρώ. Τα χρήματα αυτά - αν και φαίνονται αρκετά - θα αποσβεσθούν σε μία εφταετία από την αύξηση της παραγωγής και ταυτόχρονα θα αποτρέψει την εξαφάνιση των καστανεώνων.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Καστάνιτσας - Θεόδωρος Πεφάνης

Καστρίου - Κοσμά Μαρία

Αγίου Πέτρου -Σακελλαράκης Νίκος

Δολιανών – Μεγκλής Δημήτριος

Πλατάνου - Αθανάσιος Αντωνίου

Μεσσοράχης Ξυνός Αργύρης

Κουτρούφων Μπουτσικάκης Ιωάννης

Ελάτου Δαλακούρας Νίκος

Ωριάς Παρασκευουλάκος Σωτήριος

Καρυών – Ντεβέκος Γεώργιος

Βαρβίτσας Στρίφας Κυριάκος

Βαμβακούς Μάρκος Αναστάσιος

Κολλίνες – Παύλος Ιωάννης

Αραχαμίτες Παπαδημητρίου Κων/νος

Αλεποχώρι – Αγγουράς Κων/νος

Βλαχοκερασιά – Κότσινας Γεώργιος

Βούρβουρα - Ζούρας Κώστας

Πηγαδάκια- Χασάπης Παν/της

Κοσμά-Σταθούσης Παναγιώτης

Σημείωση : Συνολική και εξειδικευμένη πληροφόρηση για την καστανιά από τον εξαίρετο επιστήμονα [redacted], από το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο και από Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών στην Θεσσαλονίκη.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. ΓΕΩΡΓΙΟ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ
2. Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Γεώργιο Στύλιο
3. Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Σίμο Κεδίκογλου
4. Βουλευτή Αρκαδίας κ. Κων/νο Βλάση
5. Βουλευτή Αρκαδίας κ. Γεώργιο Παπαηλιού
6. Βουλευτή Αρκαδίας κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο
7. Βουλευτή Λακωνίας κ. Θανάση Δαβάκη
8. Βουλευτή Λακωνίας κ. Νεοκλή Κρητικό
9. Βουλευτή Λακωνίας κ. Σταύρο Αραχωβίτη
10. Διοικητή ΕΛΓΑ κ. Ανδρέα Λυκουρένζο
11. Γενική Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Χριστίνα Καλογήρου
12. Περιφερειάρχη Πελοποννήσου κ. Παν/τη Νίκα
13. Αντιπεριφερειάρχη Αρκαδίας κ. Μανώλη Σκανζό
14. Αντιπεριφερειάρχη Λακωνίας κ. Νίκων Τζινιέρη
14. Δήμαρχο Βόρειας Κυνουρίας κ. Γεώργιο Καμπύλη
15. Δήμαρχο Τρίπολης κ. Κώστα Τζιούμη
16. Δήμαρχο Σπάρτης κ. Πέτρο Δούκα
17. Δήμαρχο Νότιας Κυνουρίας κ. Χαράλαμπο Λυσίκατο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΣΤΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΣΤΑΝΟ ΣΤΟ ΠΑΡΝΩΝΑ										
A/A	ΔΗΜΟΣ	Τοπική Κοινότητα	καλλιεργούμενες εκτάσεις (στρεμ.)	σύνολο δένδρων	ποσοστό υπέργηρων δένδρων	μέση ετήσια παραγωγή (τόνους)	απασχολούμενες οικογένειες	αριθ. ασθενών δένδρων	αριθ. υπέργηρων δένδρων	εκτάσεις για επαναφύτευση (ασθενή και υπέργηρα δένδρα) και νέες εκτάσεις
A/A	ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ									
1	Δήμος Βόρειας Κυνουρίας	Καστάνιτσας	4.452	36.500	70%	235	90	5.500	22.000	3.050
2	>>	Καστρίου	2.800	25.000	30%	200	105	3.500	5.000	1.850
3	>>	Αγίου Πέτρου	1.350	12.000	70%	120	65	2.200	7.500	850
4	>>	Άνω Δολιανιά	1.150	6.000	30%	100	115	250	2.500	800
5	>>	Πλάτανος	450	3.400	40%	60	80	400	1.350	250
6	>>	Μεσοράχη	450	3.200	20%	35	45	300	300	250
7	>>	Κούτρουφα	350	2.500	0%	20	10	150	250	250
8	>>	Έλατος	120	850	20%	8	12	120	350	80
9	>>	Ωριά	150	550	20%	5	8	100	180	50
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ		11.272	90.000		783	530	12.520	39.430	7.430
1	Δήμος Τρίπολης	Βουρβούρων	1.100	12.000	20%	70	45	1.600	2.500	650
2	Δήμος Τρίπολης	Αλεσχόρι	350	2.500	10%	35	15	850	350	200
3	Δήμος Τρίπολης	Αραγαμίτες	350	250	15%	25	30	400	350	180
	Δήμος Τρίπολης	Πηγαδάκια	250	1.800	10%	25	12	350	300	135
4	Δήμος Τρίπολης	Κολλίνες	900	8.000	25%	50	45	2.000	1.800	460
5	Δήμος Τρίπολης	Βιαιοκερασιά	1.300	12.000	10%	85	55	2.300	1.300	550
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ		4.250	36.550		290	202	7.500	6.600	2.175
	ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ		1.650	13.000	40%	100	35	2.300	5.500	750
	ΝΟΜΟΣ ΑΑΚΩΝΙΑΣ									
1	Δήμος Σπάρτης	Καρυές	1.600	13.000	20%	90	75	2.100	3.200	620
2	Δήμος Σπάρτης	Βαρβίτσα	280	2.200	20%	20	15	250	0	180
3	Δήμος Σπάρτης	Βαμβακού	250	2.000	20%	20	25	200	200	180
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ		2.130	17.200		130	115	2.550	3.400	980
	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		19.302	156.750		1.303	882	24.870	54.930	11.335